

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610-153 635
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

..../..../2020

21 Temmuz 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ekli listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:

Liste (8 Adet, 8 Sayfa)

Cevap Yazısı (53 Adet, 105 Sayfa)

7/4177 G.K. 24	7/24846-7/24847 G.K.105	7/29961 } G.K.170
7/8219 G.K. 101	7/25256 G.K. 107	7/29963 } G.K.170
7/16106 } G.K.12	7/25539-7/25541 G.K.116	7/30104-7/30105 G.K.173
7/17914 } G.K.12	7/25826-7/25827 G.K.117	7/30215-7/30217 } G.K. 175
7/18288-7/18289 } G.K.12	7/27034 G.K.136	7/30219-7/30220 } G.K. 175
7/20651 G.K.36	7/29347 G.K.163	7/30344-7/30346 } G.K. 178
7/21547 G.K. 50	7/29438 G.K.164	7/30348 } G.K. 178
7/24136 G.K. 97	7/29534-7/29535 } G.K.169	7/30453 } G.K. 179
7/24418-7/24419 G.K.99	7/29665-7/29667 } G.K.169	7/30455-7/30458 } G.K. 179
7/24595 G.K.103	7/29953 } G.K.170	7/30574 G.K.181
7/24777 G.K.104	7/29955-7/29958 } G.K.170	7/31040 G.K.187

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN GARO PAYLAN'IN
TBMM 7/30104 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Diyarbakır'ın tarihi Sur ilçesine bağlı Cevatpaşa, Fatihpaşa, Dabanoğlu, Hasarlı, Cemal Yılmaz ve Savaş mahallelerindeki evleri, 'acele kamulaştırma' kararı kapsamında istimlak edip, ev sahiplerini, eşyalarını bile almasına izin vermeden yerlerinden etmişsiniz.

İktidarınız kentsel dönüşüm kılıfıyla, kentsel sit alanı ve UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan Sur'un tarihi yapısına geri döndürülemez zararlar vererek, kentin hafızasını yok etmiş; Sur' da yaşayan, bölgenin yerlisi olan binlerce yurttaş yerlerinden ederek, sosyolojik ve demografik yapıyı tamamen yıkıma uğratmıştır.

Yerle bir ettiğiniz tarihi Sur'a zenginlerin yerleşmesini ve tarihi bölgenin sözüm ona "soylulaşmasını" amaçladığınız herkesin malumudur.

Bakanlığınız, bu politikanın son hamlesi olarak, Sur'un gerçek sahiplerinin, Sur'a geri dönmelerini imkânsızlaştıracak karara imza atmakta ve hak sahiplerinin sözleşmelerini tek taraflı olarak feshetmektedir.

Bu bağlamda,

1-Evlerinden olan Diyarbakır Sur halkından, Sur'a geri dönebilen olacak mıdır?

2-Sur halkı olmadan, Sur, Sur olur mu?

3-Kentsel sit alanı ve UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan Sur'da yarattığınız insani ve kültürel yıkımın farkında mısınız?

CEVAPLAR

6306 sayılı Kanun kapsamında 22.10.2012 tarihli ve 3900 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Riskli Alan" ilan edilen Diyarbakır İli, Suriçi Bölgesi'nde 2016 yılında yaşanan terör olaylarının bitimine müteakip Bakanlığımızca yeniden yapım/onarım/proje iş ve işlemlerine ivedi olarak başlanılmıştır. Bu kapsamda öncelikle vatandaşlardan talep toplama bağlamında ön sözleşme yapılmış olup, rezerv konut alanlarında ve Suriçi bölgesinde yapımı tamamlanan konutlardan talep eden hak sahipleri ile kesin sözleşme aşamasında belirlenen birim fiyat esaslı ile yeniden sözleşme imzalanmıştır.

2016 Ocak ayından itibaren bugüne kadar vatandaşların talepleri yönünde Bakanlığımızca uzlaşma görüşmelerinde "Sur içinde konutunun Bakanlıkça yapılması, Koruma Amaçlı İmar

Planı ve alt ölçek planlarında belirlenen yapılanma koşulları doğrultusunda kendi konutunu yapabilmek, yıkılan konutunun m²'si kadar Rezerv konut alanında yeni yapılan konutlardan ücretsiz alabilme, (Büyük konut istemesi halinde aradaki farkı; maliyetinin %30 altında, 120 ay vade ve sıfır faiz alabilme imkanı), taşınmazın nakdi bedelini alabilme" seçenekleri olmak üzere 4 ayrı alternatif sunulmuş olup gelinen tarih itibari ile 5629 hak sahibi ile uzlaşma sağlanmış ve Bakanlığımızca rezerv konut alanları ile bölgede yapımı tamamlanan konutlar "Bakanlığımızın Suriçi'nde yapacağı konutlardan almak istiyorum" ve "Rezerv konut alanından konut istiyorum" uzlaşma seçeneğini tercih eden hak sahiplerine arz edilmiştir.

Terörden zarar gören vatandaşlarımıza Bakanlığımız, Diyarbakır Valiliği ve Sur İlçe Kaymakamlığınca yaklaşık 130 milyon Türk Lirası kira, eşya yardımı ve SYDV ödemesi yapılmıştır. Diğer taraftan, Diyarbakır Suriçi Kentsel Sit Koruma Amaçlı İmar Planı; 2012 yılında Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun uygun görüşüyle Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığımızca bölgede yapılan tüm çalışmalar da koruma amaçlı imar planı ve uygulama hükümleri esas alınarak işlem tesis edilmekte olup, imar planındaki nüfus kararlarına göre konut ve ticaret birimleri inşa edilmektedir.

Bölgedeki tüm uygulamalarla ilgili olarak 2012 yılında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince hazırlanan söz konusu koruma amaçlı imar planı ve uygulama hükümleri kapsamında, çöküntü alanı haline gelen bölgede, gerekli mühendislik hizmeti alınmaksızın, geleneksel dokuya aykırı kaçak ve ruhsatsız (8818 adet yapının %90'ı) şekilde inşa edilen yüksek katlı binaların yerine geleneksel dokuya uygun, avlulu tarzda az katlı yapılaşmaların oluşturulması suretiyle tehlike arz eden yüksek yapılarda ikamet eden nüfus sayısında azalmaya gidilmesine ve muhtemel bir afet durumunda can ve mal kaybının en aza indirilmesine yönelik kararları da içermektedir.

Suriçi bölgesinde tarihi ve kültürel değerlerinin ortaya çıkarılması veya korunması çalışmalarına koruma amaçlı imar planı ve master plan ve uygulama rehberi esas alınarak çalışmaların devam ettiği 2015 yılından Suriçi'nin güneydoğu kesimindeki mahallelerde başlayan terör olayları sonucu toplam 3695 adet bağımsız birim yıkılmıştır. Terör örgütünün illegal faaliyetleri sonucunda Suriçi Bölgesi'nde özel mülkiyet konutları ve ticaret birimleri ile kültürel değere sahip tarihi ve tescilli yapıların birçoğu yoğun hasar almış veya yıkılmıştır. Yine alanda terör olayları nedeniyle onlarca kilometrelik altyapı ağı zarar görerek kullanılamaz hale gelmiştir. Bu bağlamda, 2016 yılında terör olaylarının bitimine müteakip Bakanlığımızca yeniden yapım/onarım/proje iş ve işlemlerine ivedi olarak başlanılmış ve koruma amaçlı imar planına uygun olarak Bakanlığımızca alandaki çalışmalar hassasiyetle devam ettirilmektedir.

